

rigtige Princip at udfri de Paagjældende fra den Bane, som de have faaet bygget. Det vilde have glædet mig meget, hvis den Ranke havde fundet en Anerkjendelse i selve Lovforslaget for de Baners Vedkommende, der ere udførte i Genhold til Loven af 23de Mai 1873. Jeg tænker nærmest paa den betrængte Randers-Grenaabane. Jeg forstaaer ikke ret Grunden til, at Staten først og fremmest vilde udløse Handelsbanken og faae den til at gaa ind paa meget fordelagtige Vilkaar, medens den spredte Befolkning som Aktionærer staa med store Tab ligeoverfor Randers-Grenaabane.

Jeg kommer nu til et Punkt, som jeg maa pointere ikke saa lidt, fordi det ikke er adopteret af Folkethinget, men meget rigtig optaget af Regjeringen i det Forslag, der blev forelagt Folkethinget. Folkethinget er ikke gaaet ind paa, hvad Landstingets Udvalg og Landstinget i sin store Selhed gif ind paa ifjor. Jeg tænker paa Faaborg-Ringebanen. Den væsentligste Grund, hvorfor Faaborg-Ringebanen blev forandret til Faaborg-Tommerupbanen, var den, at vi ikke vilde indlade os paa et Fællesskab, et Sammenfurium mellem Statsbanen og en privat Bane. Jeg for mit Vedkommende er meget utilfreds med, at Regjeringen ikke har holdt det Standpunkt, som Landstinget holdt ifjor og befriet os fra et Fællesskab, som i Tiden vil gaa ud over Staten, og som Staten vil komme til at betale meget dyrt. Derom er der ingen Tvivl. En Faaborg-Ringe Bane med Udfigt endogsaa til en Bane til Nyborg vil ubetinget blive en Kræftskade, naar Regnskabet skal opgjøres med Odense-Svendborg Banen. Faaborg-Ringe Banen vil give den private Bane en meget betydelig Indtægt, derom er der ingen Spørgsmaal. De Baner gaa jo gennem et meget frugtbart og befolklet Terrain, og det er en Egn, som det tilkommer at have mange Baner; men at en privat Bane skal ligge i en saadan indbyrdes Konkurrence med Statsbanen, en saa indviklet Konkurrence, finder jeg feilagtigt, og jeg veed ikke, hvad der er til Undskyldning for ikke strax at købe denne Bane; thi det, at der siges, at denne Bane kan ikke købes paa anden Maade, end at den skal købes for dyrt, kan jeg ikke lade gjælde. Den kan ikke købes for dyrt; thi den betaler sig. Silkeborg-Herning Banen kan købes for dyrt, men Odense-Svendborg Banen er Pengene værd. Jeg synes ikke, at Staten skal blive ved at begaa den Feil, at lade Private faae det Bedste og selv tage det Daarlignste. Det er en Feil, jeg mener i Tide bør rettes, og derfor er jeg meget glad ved, at de to Principer, jeg omtalte, ere slaaede fast. Jeg har ikke noget Haab om, at Faaborg-Ringe Banen vil blive gjort om, da den er vedtagen i Folkethinget; det er der ikke videre Sandsynlighed for. Men jeg kan ikke lade være at udtale, at jeg finder, at det er en meget stor Feil. Med

Sensyn til Kjøbet af Silkeborg-Herning Banen er der Udskilligt, som staar dunkelt for mig, skjøndt jeg jo var Medlem af det Udvalg, der behandlede Jernbaneloven i Landstinget ifjor. Der blev nok talt om Indkjøb af de private Baner; det blev ogsaa antydet i Landstingets Betænkning som et Ønske til Regjeringen, at den vilde have for Die at indkjøbe de private Baner, men selve Spørgsmaalet om Silkeborg-Herningbanen kom ikke til at ligge for, og det gjør, at jeg for mit Vedkommende veed meget ringe Bested om, hvorledes det egentlig er gaaet til i Fortiden med denne Silkeborg-Herningbane. Allerede før Banen blev fuldført i sit Anlæg, var Regjeringen i Færd med at ville købe den. Det har jeg aldrig kunnet forstaa, hvorfor Regjeringen saa tidlig kom i Tanke om, at denne Bane skulde købes, og det er for mig et Fingerpeg paa, at vi først skulle overveje den Slags Ting rigtig godt, inden vi skride til Vedtagelsen af en Lov om privat Jernbanebygning, naar Regjeringen, inden Banen er bygget, giver sig i Handel med den private Entreprenør om at erhverve Banen. Det er lidt uforstaaeligt for mig, naar Regjeringen dog kan indse, at denne Bane ene og alene vil paaføre Staten Tab. Jeg har heller ikke kunnet klare for mig selv, hvorledes det hanger sammen med, at Staten er kommen i Besiddelse af Driften. Jeg veed meget godt, at § 7 i Loven af 23de Mai 1873 indeholder en Bestemmelse, som siger, at, naar Entreprenøren eller den, der er i Besiddelse af Banen, ønsker det, kan Ministeren indlade sig paa, at Statskassen driver Banen, og Vilkaarene skulle da bestemmes paa Finantsloven, men jeg vilde ønske, at Ministeren vilde give fuldbige Oplysninger om, hvorledes det egentlig er gaaet til. Jeg har søgt at faae at vide, hvorledes det hang sammen, men jeg har ikke kunnet finde, hvorledes det egentlig var. Jeg har fundet Udtalelser derom i Folkethingets Finanslovsforhandlinger, men selve Spørgsmaalet kjender jeg ikke og har ikke kunnet faae fat paa det. Det er, synes det mig, Noget, som det er billigt at faae oplyst ved denne Leilighed, hvad der har bevæget Regjeringen til at indlade sig paa en Drift, som stadig forarsager Staten betydelige Udgifter. Det er jo saa, at der vistnok omtrent tabes 20,000 Kr. aarlig ved at drive denne Bane. Det er altsammen Noget, som jeg har fundet, at vi bør vide Bested med. Maa ske Omstændighederne ere saadanne, at de retfærdiggjøre Tanken om at betale denne Silkeborg Bane i saa dyre Domme, som jeg mener, at den bliver betalt, hvis Tilbudet bliver antaget, som det staa i Lovforslaget saaledes om dette er kommet fra Folkethinget. Med Sensyn til det foreliggende Jernbaneforslag, hørte vi, at Ministeren var saa tilfreds med det, at han meget nødig vilde have, at der skulde foretages nogen Forandring deri. Jeg kan nu slet ikke forstaa,